Cultural competence op de huisartsenwachtpost en in de dagelijkse praktijk

Haio: LECOK Elisabeth , KUL
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: OP 'T ROODT Lieve

Context: Tijdens mijn opleidingsjaren huisartsgeneeskunde kwam ik bijna dagelijks in contact met Joods Orthodoxe patiënten. Ondanks het feit dat er slechts zelden een taalbarri?re was verliep een consultatie moeizamer. De gedragscode was anders. In de literatuur wordt dit geheel van gedragingen, houdingen en kennis om effici?nt te kunnen werken met groepen van een verschillende culturele achtergrond beschreven als culturele competentie.

Onderzoeksvraag: Ik vroeg me af of artsen werkzaam in Antwerpen dezelfde moeilijkheden ondervonden tijdens een consultatie met een Joods patiënt. Anderzijds wilde ik ook graag weten wat aandachtspunten zijn bij de zorgverlening aan een Joods Orthodoxe patiënt.

Methode: Joodse patiënten en de eerstelijnszorg -Literatuurstudie: Een systematische zoektocht doorheen de online databank Pubmed werd ondernomen in juli 2013 met een combinatie van de Mesh-termen Jew, primary health care en general practioner. -Interview met Joods Orthodoxe patiënten: Ik had een gesprek met een Joods Orthodoxe man en vrouw, gekende patiënten in de praktijk. De vragen van het interview kwamen tot stand na literatuuronderzoek en in overleg met mijn collega? s. Huisartsen en culturele competentie -Literatuurstudie: Een zoektocht doorheen de online databank Pubmed werd ondernomen in juli 2013 met een combinatie van de Mesh- termen cultural competence, primary health care en general practioner. -Bevraging van de huisartsen: Op de huisartsenwachtpost in Antwerpen- Centrum (in een regio met een hoog aantal Joodse patiënten) werd een vragenlijst afgenomen van 12 artsen over de omgang met Joodse patiënten. De vragenlijst kwam tot stand na literatuuronderzoek en in overleg met mijn collega? s.

Resultaten: Joodse patiënten en de eerstelijnszorg De kennis over ziekte en gezondheid is afkomstig van de informatie die ze mekaar doorgeven enerzijds en informatie die ze van hun (huis)arts krijgen anderzijds. Bij medische problemen is het gebruikelijk dat ook de rabbijn wordt geadviseerd. Er is een grote groep Joods Orthodoxe patiënten in Antwerpen die zich tot de alternatieve geneeskunde wendt. Zij staan sceptisch tegenover vaccinaties. Er is tevens een gebrek aan systematische vaccinatie campagnes in niet- erkende Joodse scholen. Joods Orthodoxe patiënten verwachten een minimale kennis door hun huisarts van de gebruiken en omgangsvormen om zo een goede dialoog niet in de weg te staan. Huisartsen en culturele competentie De ge?nterviewde artsen wensen opleiding om meer cultureel competente zorg te kunnen bieden. Naarmate een arts ouder is voelt hij zich meer bekwaam een consultatie te voeren met een Joodse patiënt dan zijn jongere collega. De arts met een Joodse achtergrond heeft het hoogste aantal Joodse contacten. Hij heeft een globaal uitgesproken positieve houding naar deze groep.

Conclusie: De Joods Orthodoxe gemeenschap in Antwerpen is een gesloten gemeenschap die vanuit medisch oogpunt de nodige aandacht verdient. Niet enkel religieuze factoren, maar ook een gebrek aan (juiste) informatie be?nvloeden de zorgvraag van een Joods Orthodoxe patiënt. Ook op organisatorisch vlak stelt zich een probleem. Niet- erkende scholen organiseren immers geen erkend vaccinatieprogramma.